

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

12.1.2011

Tampereen Suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13, 33210 Tampere

Tampereen Suomalaisen Klubin 120-vuotisjuhlakirja
Suomalaisuuden virrassa

Tampereen Suomalainen Klubi julkaisee 120-vuotisen toimintansa kunniaksi suomalaisuutta, suomalaisuusaatetta ja Tampereen Suomalaisen Klubin toimintaa suomalaisuusaatteen edistäjänä käsittelevän kirjan.

Kirjan on kirjoittanut Klubin johtokunnan jäsen, hallintotieteiden tohtori Pasi-Heikki Rannisto, joka toimii Tampereen yliopistossa palvelutuotannon innovaatioita sekä paikallishallinnon ja palvelutuotannon johtamista kehittävässä tutkimustyössä.

Suomalaisuuden virrassa -kirja kertoo suomalaisuusaatteesta ja sen kehittämisestä J. V. Snellmanin ajasta tähän päivään. Kirjassa tarkastellaan suomalaisen ja tamperelaisen suomalaisuuden kehittymistä sekä aatteellisesta että historiallisesta perspektiivistä ja luodaan näin näkemystä suomalaisuuden kehittymiseen yleisesti ja erityisesti Tampereella, joka on ollut kansallisessa historiassa monen tärkeän tapahtuman keskipisteessä.

Suomalaisuusaate on muotoutunut eri sukupolvien toiminnan myötä ja vaikuttanut Suomessa asuvien ihmisten elämään, elämän sisältöihin, poliittiseen ajatteluun ja erilaisiin yhteiskunnallisiin tavoitteisiin runsaan kahden vuosisadan ajan. Suomalaisuusaatteen piirissä on synnytetty keskeiset suomalaiset instituutiot kuten vapaa suomenkielinen lehdistö, suomenkielinen koulutusjärjestelmä ja kansallinen, asevelvollisuuteen perustuva maanpuolustus. Suomalaisuusaate on kriisien aikoina yhdistänyt ihmisiä riippumatta heidän poliittisista ja yhteiskunnallisista näkemyseroistaan.

Tampereen Suomalainen Klubi ja sen keskeiset toimijat olivat Klubin perustamisen (1891) ensimmäisinä vuosikymmeninä merkittävässä rooleissa kunnallispolitiikassa ja vaikuttivat myös valtakunnan politiikkaan. Esimerkiksi Klubin jäsen Juhani Arajärvi on yksi Suomen itsenäisyysjulistuksen allekirjoittajista ja Emil Aaltonen kansallisestikin merkittävä teollisuusmies. Työväenliikkeen ja myöhemmin äärioikeiston radikalisoituttua, nämä molemmat ryhmät irtaantuivat suomalaisuusliikkeestä, myös Tampereella.

Tampereen Suomalainen Klubi oli keskeinen poliittinen toimija aina toiseen maailmansotaan asti ja oli vielä pitkään senkin jälkeen poliittinen vaikuttaja. 2000-luvun Klubi on irtaantunut puolue- ja paikallispolitiikasta. Se kuitenkin jatkaa edelleen suomalaisuuden edistämistä,

vaikkakin täysin toisenlaisessa Suomessa kuin perustamisensa aikana. Kirja valottaa tuota muutosta niin aatteen kehityksenä kuin yhteiskunnallisten kehitysvaiheiden kautta.

Kirjassa tunnustetaan suomalaisuusaatteen keskeisiksi arvoiksi suomen kieli, itsenäinen Suomen valtio, perheestä huolehtiminen, ahkeruus ja työnteko, säästäväisyys, heikoimmista huolehtiminen, raittius ja siveys sekä sivistys ja koulutus. Arvoista ja Klubin piirissä toimineiden keskeisten suomalaisuusaatteen edustajien periaatteista on johdettu useita käytännön esimerkkejä siitä, miten suomalaisuusaate näkyisi tämän päivän politiikassa. Suomalaisuusaatteen näkökulmasta esimerkiksi elitismi ja vahva presidentti ovat houkuttelevampia vaihtoehtoja kuin pitkälle viety kansalisdemokratia. Markkinatalous ja vapaa kilpailu ovat niin ikään suomalaismielisten näkökulmasta toivottavampia kuin nykyinen laaja korporatismi.

Suomalaisuusaatteen edustajat käynnistivät hyvinvointivaltiokehityksen Suomen itsenäistyttyä. Aikaisemmin tarpeellisia sosiaalisia ja koulutuksellisia uudistuksia toteutettiin paikkakuntaakohtaisesti valtuustojen käynnistämänä. Hyvinvointivaltiota rakennettiin tuona aikana tarvelähtöisesti noudattaen ensin klassisen liberalismiin ja myöhemmin konservatismiin periaatteita. Sotakorvausten maksamisen jälkeen suomalaisessa yhteiskunnassa vallalle päässyt vasemmistolainen aatesuuntaus kumosi konservatiiviset opit hyvinvointivaltiosta ja suomenmieliset jäivät vuosikymmeniksi oppositioon. Nykyisen sosiaalidemokraattisen hyvinvointivaltion lähtökohdat ovat suomalaisuusaatteen kannalta monessa mielessä ei-toivottavia, koska ne kannustavat tarkastelemaan työntekoa vain hyvinvoinnin tuottamisen välineenä ja mahdollistavat yhteiskunnan tukien varaan heittäytymisen.

Tampereen Suomalaisella Klubilla samoin kuin suomalaisuusaatteen muillakin edistäjillä on paljon tehtävää tulevaisuudessa. Suomalaisuusaate kaipaa määrittelyä ja kirkastamista, jotta uusi suomalainen monikulttuurisuus toteutuu suomalaisia arvoja hylkäämättä. Kansainvälisyys ei ole uhka, vaan mahdollisuus myös kirkastaa ja vahvistaa omia arvojamme. Suomalaiset klubit voivat jatkossakin olla kansalaiskeskustelun moottoreita ja yhteiskunnallisen kehityksen paikkoja. Vastuullisen markkinatalouden ja sinivalkoisen pääoman menestyminen on tärkeää. Yrittämisen ja menestymisen arvostaminen ovat osa suomalaisuusaatetta. Ahkeruuden ja työntekoa kautta syntyy mahdollisuuksia huolehtia heikoimmista ja välttää suomalaisten jakautuminen voittajiin ja syrjäytyjiin.

* Pasi-Heikki Rannisto (2011), Suomalaisuuden virrassa. Tampereen Suomalainen Klubi, Tampere.

Kirja on ostettavissa Tampereen Suomalaisen Klubin ravintolasta tai tilattavissa: Seppo Lehtinen, susisepe(at)gmail.com, 044-377 3870. Hinta 30,- euroa. Klubin jäsenille yksi kappale erikoishintaan.